

בבית המשפט העליון

רע"א 1298/07

בפני: כבוד השופט א' גרוניס

המבקש: פקיד שומה רמלה

נגד

המשיב: איתי ברקת

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-
אביב-יפו בעמ"ה 1171/05 (בש"א 13394/06, 12275) מיום
30.11.06 שניתנה ע"י כב' השופט מ' אלטוביה

בשם המבקש: עו"ד יעל ורבה-זלינגר

בשם המשיב: עו"ד הרי קירש
עו"ד יאיר בנימיני

פסק-דין

1. מוכן אני להניח, מבלי להכריע, כי סעיף 159א לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן - הפקודה) חל במקרה הנוכחי. אין בכך כדי להביא בהכרח לקבלת בקשתו של המשיב לקבל את החזר המס עוד לפני הכרעה סופית. שתי עובדות בולטות חייבות לקבל משקל במקרה הספציפי: האחת, שהמשיב מתגורר דרך קבע בחו"ל, והאחרת כי אין לו נכסים בארץ. היה ובסופו של הליך יסתבר כי על המשיב להשיב למבקש את כספי ההחזר, עלולה להתעורר בעיה מבחינת אפשרות הגבייה.

2. המשיב הינו בגדר תובע לעניין ערעור המס שהגיש והתלוי בבית המשפט המחוזי (תקנה 9 לתקנות בית משפט (ערעורים בענייני מס הכנסה) התשל"ט-1978; וכן ראו רע"א 6283/93. דני חברה לבנין והשקעות בע"מ נ' מנהל מס ערך מוסף, פ"ד מח(1) 639). כידוע, אחד המקרים בהם עשוי תובע להידרש להמציא ערובה להוצאות נתבע הוא כאשר עסקינן בתובע תושב חוץ. אכן, תקנה 519 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, העוסקת בערובה להוצאות, אינה בין התקנות החלות באשר

לערעוורי מס הכנסה (תקנה 9(א) לתקנות הנ"ל מ-1978). ברם, אין להתעלם מכך שבהליך אזרחי רגיל ייטה בית המשפט לחייב תובע, שהינו תושב חוץ, במתן ערובה להוצאות. משמע, עובדת היותו של תובע תושב חוץ הינה בעלת משקל במקרים מסוימים. נראה שכך אף צריך להיות כאשר מדובר בנישום המגיש ערעור מס ומבקש החזר עוד טרם נסתיים הליך הערעור. שיקול נוסף שיש לקחתו בחשבון הוא שבמשפט המקובל קיים כלל לפיו בתי המשפט של המדינה לא יאכפו פסק דין זר הכולל חיוב במס ולא דרישת מס של מדינה זרה. כלל זה נוהג הן באנגליה (government of India v. Taylor [1955] ALL ER 292 (H.L.)) והן בארצות הברית (Pasquantino v. U.S., 544 U.S. 349 (2005)). כלומר, גם מהיבט זה עלול להיווצר יום אחד קושי, אם המבקש יזכה בסיום ההליך. יצוין, כי החזר המס הנדרש על ידי המשיב עולה על שני מיליון ש"ח בעוד שלטענת המבקש מגיע לו מס בסכום של שבעה מיליון ש"ח. אמנם בין ישראל לבין ארצות הברית קיימת אמנה בדבר מניעת כפל מס, אך לא הוסבר על ידי המשיב באופן מספק כיצד נתון זה מקטין את החשש שמא לא ניתן יהיה לקבל הכספים חזרה ממנו, אם בסופו של דבר ייקבע שעליו להשיב את כספי החזר.

3. אף איני רואה צורך להידרש לשאלה האם במקרה זה חל סעיף 194 לפקודה. גם אם אין מקום להטלת עיקול עצמי על כספי החזר, הרי לטעמי, ועל יסוד האמור לעיל, על המשיב ליתן בטוחה ממשית ונאותה להבטיח כי הסכום יושב למבקש, אם כך ייקבע (השוו, רע"א 6614/06 כפרית תעשיות (1993) בע"מ נ' ICC Industries Inc. (לא פורסם; ניתן 4.1.07)).

4. החלטתי לדון בבקשה לרשות ערעור כאילו ניתנה הרשות והוגש ערעור על פיה. הערעור מתקבל במובן זה שכל עוד לא הוצעה בטוחה ממשית ונאותה על ידי המשיב, וכל עוד זו לא אושרה על ידי בית המשפט המחוזי, אין מוטלת חובה על המבקש לבצע החזר. המשיב רשאי להגיש בקשה בעניין הבטוחה לבית המשפט המחוזי. כמובן שהחלטה בבקשה תינתן לאחר מתן זכות טיעון למבקש. בנסיבות העניין לא ייעשה צו להוצאות.

ניתן היום, ט"ו בתמוז התשס"ז (1.7.2007).

ש ו פ ט